

In samenwerking met
Wecycle, Circulus/ Berkel
Milieu, NME centrum De
Kaardebol Zutphen

Plaats

Deventer, Slatink College,
Zutphen: Baudartius
College

Probleem

Elektrische apparaten
komen na gebruik veelal in
het restafval terecht.
Vooraf jongeren zijn zich
onvoldoende bewust van
de impact daarvan. Deze
doelgroep is moeilijk te
bereiken met
milieucommunicatie.

Oplossing

Jongeren opleiden om
lessen te verzorgen voor
leerlingen van het
voortgezet onderwijs over
de levensloop van
elektrische apparaten en
hun eigen rol daarin.

Resultaat

Leerlingen hebben kennis
over de problematiek
rondom elektrische
apparaten en zijn bereid
tot gedragsverandering.
Betere recycling van
waardevolle grondstoffen.

Contactinformatie

Estella Franssen
Projectleider
e.franssen@ulebelt.nl

Stichting De Ulebelt
Maatmansweg 3
7425 NC Deventer
0570-653437
www.ulebelt.nl
info@ulebelt.nl

E-goed lessen voortgezet onderwijs

Achtergrond

De afgelopen decennia is het gebruik van elektrische apparaten in Nederland sterk toegenomen, niet alleen door bedrijven, maar ook door particulieren. Dit biedt een hoop nieuwe mogelijkheden in onze steeds meer internationaal georiënteerde kennismaatschappij. Met een groeiende productie wordt de laatste jaren echter ook steeds meer duidelijk dat de voorraad grondstoffen die hiervoor nodig is, niet oneindig is. Het wordt daarom steeds belangrijker om zorgvuldig om te gaan met de productie, het gebruik en de verwerking van apparaten, zodat zo min mogelijk energie verspild wordt en zo veel mogelijk grondstoffen kunnen worden hergebruikt. Hiervoor is een breed draagvlak nodig onder de grote groep consumenten. Met name jongeren blijken echter een hoog verbruiksniveau van elektronica te hebben en zijn zich niet of nauwelijks bewust van de milieubelastende productieprocessen, schaarste van grondstoffen en de huidige en mogelijke manieren van hergebruik van materialen.

Lessen

Stichting De Ulebelt heeft daarom in samenwerking met NME centrum de Kaardebol in Zutphen een lesprogramma opgezet voor het Voortgezet Onderwijs. In het schooljaar 2013-2014 liep een pilot van dit lesprogramma op twee middelbare scholen in Zutphen en Deventer. In dit programma, inzetbaar voor 1^e-, 2^e- en 3^e-jaars leerlingen, stonden naast informatieoverdracht vooral de verschillende meningen, ideeën, input en vragen van de scholieren centraal. De basisles had daarom ook de vorm van een kringgesprek en waardendiscussie, aangevuld met achtergrondinformatie via PowerPoint en filmmateriaal. Naast praktische informatie over de oorsprong en levensloop van een smartphone werden de

In Nederland zijn elektrische apparaten voor meer dan 90% te recyclen... als ze goed worden ingezameld.

In de praktijkles haalden leerlingen zelf verschillende apparaten uit elkaar

leerlingen ook aan het denken gezet over hun eigen rol en mogelijkheden om als consument een verschil te maken.

Naast de basisles kozen alle scholen voor de aanvullende, verdiepende optie: een praktische les, waarbij leerlingen zelf kapotte apparaten uit elkaar haalden. Hierbij kwamen vragen aan de orde als 'Welke onderdelen kom je tegen in een kapotte föhn?', 'Is het gemakkelijk om apparaten weer in elkaar te zetten?' en 'Zijn apparaten eigenlijk wel gemaakt om gerepareerd te worden?' Van de gedemonteerde apparaten zijn tentoonstellingsborden gemaakt en getoond.

Peer to peer

De lessen werden gegeven door jongeren, met name (HBO-)studenten, vanuit het concept 'Peer Education'. Door informatie over te dragen van jongeren op jongeren (*peers* of groepsgenoten), is de kloof tussen beide partijen kleiner, waardoor er minder weerstand ontstaat en leerlingen makkelijker openstaan voor nieuwe informatie en meningen.

Resultaten

Bij leerlingen in de onderbouw van het voortgezet onderwijs speelt het hebben van de nieuwste smartphone en andere gadgets een belangrijke rol in hun imago ten opzicht van medeleerlingen. Nu zorgden de lessen er duidelijk voor meer bewustwording onder leerlingen over het belang van verantwoord omgaan met E-goed. Veel leerlingen gaven na afloop van de lessen aan voortaan anders om te willen gaan met het aanschaffen en wegdoen van een mobiele telefoon en andere apparaten. Daarbij hadden leerlingen vooral vaak het voornemen om een meer duurzaam geproduceerde telefoon aan te schaffen zodra die optie beschikbaar is, nog werkende apparaten door te geven aan familie of naar de kringloopwinkel te brengen en kapotte apparaten naar betrouwbare recyclepunten te brengen. Er zijn in totaal 300 leerlingen op twee scholen met het programma actief geweest.

Vervolg

Na een geslaagde pilot worden samen met Wecycle de mogelijkheden onderzocht om de lessen uit te breiden naar meer scholen in de regio Deventer-Zutphen.

